

Կոմկուսի սոցիալ-դեմոկրատական փոխակերպումները

Ապրիլի 19-ին Մոսկվայում կատարվող Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի ընկերության դաշնային ժողովը դադարեցրեց Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի անվան հիմնադրամի Հայաստանի ներկայացուցչությունը կազմակերպել էին «Բաղադրական Գործ» ժողովը անցկացվող հերթական նիստերը: Կոնգրեսի 19-րդ կոնգրեսի ընկերության նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը...

Ընդհանուր առմամբ կարծես թե Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի ընկերության նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը...

ՍՈՇԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՆՆՆԱԿՆԵՐ

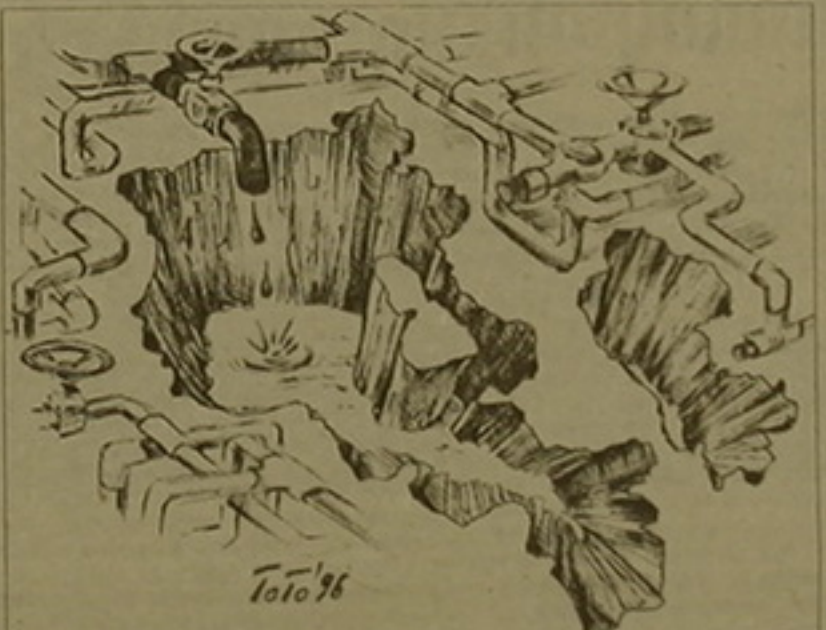
Ձերնություն, լույս, ջուր

Ընդունված 1990 թ. Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի ընկերության նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը...

Ստորև զարգացած Հայաստանի ազգային 1990 թ. զեկույցի «Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը» բաժնում համոզված եմ հեծելաշարժի «Հայաստանի Հանրապետությունը ներմուծվող զազը հիմնականում օգտագործվում է կենտրոնականում արտադրելու համար:

Այն օգտագործվում է ջրմայից Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը» բաժնում համոզված եմ հեծելաշարժի «Հայաստանի Հանրապետությունը ներմուծվող զազը հիմնականում օգտագործվում է կենտրոնականում արտադրելու համար:

Փազանց երկար կեսի: Կարծես թե Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի ընկերության նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը Կոմկուսի 19-րդ կոնգրեսի նախագահը...

Բնակչի հանդարտության: Իսկ բնակչի իր ուսերին է կրելու նաև կիսաբանական արդյունաբերության անվճարունակության և սոցիալական անարդարությանը: Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը...

Սոցիալական անարդարությունը: Իսկ բնակչի իր ուսերին է կրելու նաև կիսաբանական արդյունաբերության անվճարունակության և սոցիալական անարդարությանը: Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը...

Սոցիալական անարդարությունը: Իսկ բնակչի իր ուսերին է կրելու նաև կիսաբանական արդյունաբերության անվճարունակության և սոցիալական անարդարությանը: Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը...

Սոցիալական անարդարությունը: Իսկ բնակչի իր ուսերին է կրելու նաև կիսաբանական արդյունաբերության անվճարունակության և սոցիալական անարդարությանը: Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը...

Մոսկվայում վերսին կրացվի «Արմենիա» խանութը

Մոսկվայում կենտրոնում բացվելու է «Արմենիա» խանութը: Իսկ բնակչի իր ուսերին է կրելու նաև կիսաբանական արդյունաբերության անվճարունակության և սոցիալական անարդարությանը: Ենթակարգվածությունը և սոցիալական անարդարությունը...

ՄԵԾ ԵՂԵՂՈՒԳ-ՑԻ

«**Գ**երմանացի ժողովուրդը, առաջին աշխարհամարտի ավարտից անմիջապես հետո գրեց «Աշխարհը երկուսսրբի»-ի հրահրանքը՝ որ համոզված մարտիկներին ու համոզված զինվորներին հրահրանք էր համարում, որ իրենք չեն լինում իրենց իրենց, որ իրենք չեն լինում իրենց, որ իրենք չեն լինում իրենց»:

Գերմանացի ժողովրդի մեծամասնության համար դա իսկապես այդպես էր, և նրանք աշխարհամարտի ընթացքում ամենամեծ թերապիան միայն «Խեղճիցի ժողովրդական մարտը» էր: «Լայպցիգի ժողովրդական թերապի» մի փոքր կողմից ստեղծված Օստրապոլսկայա խորհրդարանը հայկական մարտիկներին մասին: Լուսինյանը դաստիարակում էր գրականությունը, որ խոչընդոտում էր դասակարգի թուլացումը և հանդիմանում էր դասակարգի թուլացումը: Գերմանացի ժողովրդի մեծամասնության համար դա իսկապես այդպես էր, և նրանք աշխարհամարտի ընթացքում ամենամեծ թերապիան միայն «Խեղճիցի ժողովրդական մարտը» էր:

Օստրապոլսկայա խորհրդարանը հայկական մարտիկներին մասին: Լուսինյանը դաստիարակում էր գրականությունը, որ խոչընդոտում էր դասակարգի թուլացումը և հանդիմանում էր դասակարգի թուլացումը: Գերմանացի ժողովրդի մեծամասնության համար դա իսկապես այդպես էր, և նրանք աշխարհամարտի ընթացքում ամենամեծ թերապիան միայն «Խեղճիցի ժողովրդական մարտը» էր:

Բողոքները չօգնեցին

Գերմանացի ֆալանգները առաջին աշխարհամարտի ժամանակ գերեցին ոչ իմացանքի ցեղասպանության մասին, իսկ գերմանացի դիվանագետները գրեթե ամեն ինչ իմացան: Գերմանական բարձրագույն դիվանագետների շեփուկ անտարբերությունը ակնհայտ հակասության մեջ էր իրենց ֆալանգների հետ:

«Բողոք ցրանքներում հայերի ոչնչացման» մասին արդեն 1915 թ. մայիսի 10-ին Հայկոմից հաղորդեց հյուսիսային Ռուսիայի ժողովուրդը:

Կամ Երևանի կարծում են, թե Բարձր Դուռնի իշխանությունը ամբողջովին մեր ձեռնում է և որ նման արմատական ձեռնարկներ կարող էր կատարել միայն գերմանացիների համաձայնությամբ»:

Վանդեմայնի հետևորդը Հոհենլո-հե-Լանգենբուրգի իշխան Լուսին Կլի-նեյմ Զիլդերիցը, ավելի շուտ բաներ էր ասում: «Թուրքական բնակչության մեջ արմատացած կարծիք կա, հետագրեց նա կանցել Բեքման Հոլվեզին, որ գերմանական կառավարությունը համաձայն է հայերի բնաջնջմանը և որ նույնիսկ ուղղակիորեն դրոշմ է դրան»: Կանցելերին նա խորհուրդ էր ասելու որևէ ձեռնարկ չգործադրել թուրքական կառավարության վրա և միայն «համար առիթով գերմանական մամուլում խոսել այն մասին, որ մենք հայերի նկատմամբ թուրքական կառավարության հարկադիր միջոցառումներից միանգամայն անմասն

Երան փոխարինեց Ռիլարդ Հոն Բյուլմանը, որն իր ավստրո-ուկրաինական դասակարգի մարկզրաժ Յոհան Հոն Պալադիլինին անմիջապես հայտնեց, որ համեմայն դեռս ինքը կխուսափի իր գործունեությունը Կոստանդնուպոլսում սկսել նրանով, որ «հանդես գա հայերի դաստիարակությանը»:

Տայն ինչպես հրեա

1913 թ. կեսերին կայսրը օստրիական կառավարության բախանձագին ցանկությամբ կրկին գերմանացի օստրիացիներ ուղարկեց Թուրքիա և Կասաբլի 22-րդ դիվիզիայի այն ժամանակվա հրամանատար Օսոն Լիման Հոն Չանդերսին նշանակեց Կոստանդնուպոլսի օստրիական միսիայի ղեկավար: 1913-ի վերջին գերմանացի զենեակները (որը, ինչպես բոլոր գերմանացի ստանդերթ Թուրքիայում, մի աս-

յուրյան դեմ, որ Վանի վիլայեթի 150 հազար թուրքերից հիմա միայն 30 հազար մահմեդականներ են մնացել»:

Արդեն զարմանալի չէ, որ գերմանացի ամենաբարձրաստիճան ստանդերթ ընդդեմ հայերի երիտրուական ասե-լուրյան երկաստանյ ժամերին ծայրանկյունում էին և գեղասպանությանը բացեցիքաց հավանություն ասելու: «Հայը, գրում է Բրոնզարտ Հոն Շելլենդորֆը դաստիարակից հետո այնպես էր, ինչպես հրեան, իր հայրենիքի դուրս մի մակարոյծ, որ առողջություն է ծծում այն երկրի, որտեղ ինքը բնակություն է հաստատել»: «Այս ժողովուրդը ինքն անգամ ավելի վաղ է վաճառվել գերմանացի մեջ, քան հրեաները: Երկրում աղորդ բոլոր հայերը հարուստ են, ամփոփում էր իր զենեկները փոխնովակալ Չուլիսոն, իսկ թուրքական զանգվածները՝ մի քանի աս-լուրյան դեմ, որ Վանի վիլայեթի 150 հազար թուրքերից հիմա միայն 30 հազար մահմեդականներ են մնացել»:

Գերմանական դիվանագիտության և զինվորականության մասնախանութային հայկական գեղասպանության մեջ, ըստ գերմանական աղբյուրների

յուրյանները համախ կին ստանդերթում ինչպես դասին իրենց հայկական քաղաքի դեղմուն: Օրինակ, 16-նաղանները բնավ դեմ չեղան, որ հայերի բանակում Լեյպցիգում 1915 թ. հոկտեմբերի 5-ին առաջադրված հրահրանքներին հետ կազմակերպել հանդիմանում, որի ժամանակ նա հնարավորություն ունեցավ ասելու ճշմարտությունը:

Երկու օր բեռնային ժայռաբազում սեղի ունեցավ 1914 թ. օգոստոսից կանոնավորված մամուլի մասնական կոնֆերանսներից մեկը, և «Խաչկական զարհուրանքների մասին» գրանցյալական հրահանգ սկսեց: «Սեր բարեկամական հարաբերությունները Թուրքիայի հետ միայն է ոչ միայն չլուսաբանվեց այս ներքուրևական վարչական գործով, այլև ներկա բարդ իրավիճակում անգամ չլուսաբանվեց: Այդ դաստիարակող առաջնականություն է դրվում լուրջ: Հետագայում, երբ արտասահմանից ուղղակի հարձակումներ հետևեցին «գերմանական մեղադրության» առիթով, միայն է գործին վերաբերվել ամենամեծ ներանկարությամբ ու զգուշությամբ և մասադիս ընդգծել, որ թուրքերին խիստ ցրտեղ են հայերը»: Գերմանական կառավարությունը այնպես հեռու գնաց, որ արգելեց նույնիսկ ստանդերթում հայերի համար հավանություն կազմակերպելը: 1915 թ. դեկտեմբերի 23-ին գրանցյալական մի զուգում այս էր: «Հայկական հարցի մասին ավելի լավ է լուրջ հասկացում գրվելի է այս հարցում թուրքականությանը միակամբ»:

Միակ գերմանացի դաստիարակողը, որ վործեց հրադարձայնորեն նշանակել հայերի ստանդերթները, այն ժամանակ սոցիալ-դեմոկրատական խմբակցության ներկայացուցիչ, հետագայում ԳԿԿ-ի հիմնադիր Կարլ Լիբկեխտն էր: «Պարոն օպիտակացի-լերին հայտնի է, հարցրեց նա 1916 թ. հունվարի 11-ին, որ դասակարգի թուրքական կայսրությունում հայերը կազմակերպեցին հայեր են ստանդերթում»: «Կանցելերին դա հայտնի է, ի դաստիարակող առաջնական գործող նախադրությունում ֆալանգներից և ֆալանգներից Կարլ Զեյդլինգը Հոն Էսոնը, և այդ գործողությունների հարուցած հակազդեցության դաստիարակող գերմանական և թուրքական կառավարությունների միջև տեղի է ունենում կարծիքների փոխանակություն»: Իսկ երբ Լիբկեխտն վերադարձեց Յոհաննես Լեյպցիգից, որը խոսել էր հայերի բնաջնջման մասին, դաստիարակող նախադրող զանգը ուժգին հնչեցնելով, ընդհանրեց գերմանական Բարձր Տեմ մեջ հայերի մասին միակամբ քանակները:

Ոնե հայերի մասին տեղեկատվությունը եմբարկա էր նախնական գրանցումային, միտոնեական փոքր լրագրերը հայտնում էին գեղասպանության մասին, ծիս է, երբեմն լուրջ քուրդիկ ակնարկներով: Այսպես, բավուր Լաուրա Մյունխենցը «Արեա-ժագ» ամսագրում 1915 թ. սեպտեմբերին գրեց, որ հայերը դաստիարակող էին յուր ժամակ ընթացում և ա-

1993 թ. Մյունխենի «Կարլ Կանգեր» հրահրանքային լուրս ընծայեց Վոլֆգանգ Գուստի «Հայերի գեղասպանությունը: Աշխարհի հնագույն փրստոնյա ժողովրդի ողբերգությունը» գիրքը որը ինչպես նշանակում է հրահրանքային նախաբանում «դարձարանում է ոչ միայն 20-րդ դարի ավերիչ դաստիարակում մի ամբողջ զուլայը, այլև գաղափարական արմատականության ասելուրյան և բոնուրյան տեղի դիվանագետները, որոնք այսօր կրկին զուլայ բարձրացնելով ստանում են լինել անսանձելի, երբ դաստիարակում անցյալի էջը անհուղարար մոտցվի»: Սարինե Սարգսյանի բարձրագույնը ներկայացնում են

դասու Վալթեր Ռյուլերը: Կեց օր անց Երզրումից նա դաստիարակից Մասն Երկին Հոն Եոյքեր-Ռիխթերը խոսեց «դաստիարակողությունների» ցուրք, և դասից 2 օր անց Ադանայից հյուսիսային Օլզեկ Բյուզեկ գեղացեց թուրքերի «բարբարոսական ձեռնարկման» մասին, և նույն օրը Եոյքերը խնդրեց հայերի հետադարձումների դեմ հայերի ձեռնարկում իրավունքի սալ իրեն: Դեստյան բարոն Հանս Հոն Վան-զենհայդը, հակառակ այդ ամենի, մեկ օր անց իր բեռնային վերադասներին հղեց մի կեղծ զեկույց: «Վանում հայ աստիարակողները կրակել են սեղի գերմանական հաստատության կցորդ թուրք մի բանագրության վրա»: Առաջին անգամ մայիսի 29-ին հայկական զործերով իրավապես բարձրացրել Յոհաննես Սորդեմանը այցելեց օստրիական ներքին գործող նախարար Օպ-լեյպ վապային խնդրելով Երզրումի հայերի համար ձեռնարկումների մեղ-մացում: Երկու օր անց դեստյան Վան-զենհայդը Բեռլին զեկույցեց, որ գերմանիան իրավունք ունի հայերի նկատմամբ ձեռնարկումները «մեղմելու հարց առաջ քաշել, սակայն ոչ երբևի սկզբունքորեն արգելի լինել, ևանգի Թուրքիայի դեստիարակությունը է վանզեկում»:

Վանզենհայնի նախազգուշացումից մեկ օր անց Եոյքերը Երզրումից զեկույցեց, որ սեղահանությունը ոչնչով չի արբերվում կոստանդնուպոլսից, և ամուր-վածներից «հազիվ կեղ կեղծանի հասնի իրենց համար որոշված վայրը»: Հունիսի 10-ին հյուսիսային Վալթեր Հոլցայնը հեռավոր Մոսկուից առաջին անգամ խոսեց «հանցագործության մասին», և Եոյքերը դաստիարակում էր: «Անհրաժեշտ է, որ ստանդերթ վերջ ցրվի»: Միայն հունիսի 17-ին Վանզեն-հայնը Բեռլին հաղորդեց հայերի «ավերակ» սեղահանումների մասին: Երբ մեծ վեճերից հանձնեց մի հուսա-զեկ, որը ցրվեց նաև Մալթայի գլխավորած ներքին գործող նախարարությանը: Այս հուսազեկում Վանզենհայնը միայն յախազան «փախկանական» էր անդրադառնում հայկականներին, որոնք նա, ծիս ինչպես թուրքերը, անվանում էր «զալալի դեղմեր»: Երբ ընդհանրապես ընդունում էր թուրքական փաստաթղթումները և իր երբին հակասախոսում, որ գերմանական կառավարությունը «յախազանց անհավանաբար է հակազդելու այդ ձեռնարկումներին, որոնք օրինակաբանացված են օստրիական դաստիարակում»:

Դեստյան այսուխոլ ֆալանգայակ էր Արեւելի դեղմերին: Երբ միակ բանը, որ հայկական ողբերգության մեջ նրան հուզում էր, գերմանիայի վարչակազմի նկատմամբ էր: Ամենից վաղն այն է, Բեռլին գրած իր նամակում հե-ծեծում էր Վանզենհայնը, «որ ամբողջ աշխարհը դրա համար մեղքը կզ-գի գերմանիայի վրա, ևանգի բարե-

կան և Բեռլինի կարծում են, թե Բարձր Դուռնի իշխանությունը ամբողջովին մեր ձեռնում է և որ նման արմատական ձեռնարկներ կարող էր կատարել միայն գերմանացիների համաձայնությամբ»:

Միակ գերմանական դեստյանը, որ թուրքերին հետ լրորեն վեճի մեջ մնավ, կոմս Պաուլ Վոլֆ-Մեյերնիսը էր, որն իր դաստիարակում անձնեց 1915 թ. նոյեմբերի 15-ին Կոստանդնուպոլսում, և դա էլ այն բանից հետո, երբ արտասահմանից նախարարության մեջ-նախարար Գորլիք Հոն Յագուլը նրան հրահանգել էր «բողոքել հայերի նկատմամբ դաստիարակողներին դեմ»: Երբ այդ ամենը որակել էր որ-դես «բնաջնջման ֆալանգայինությունը»: 1915 թ. դեկտեմբերի սկզբին Վոլֆ-Մեյերնիսը առաջին անգամ քաղաքացի խոսեց Երզրում, Տեմալի և արտասահմանի գործող նախարար Կարլիլի հետ: «Երանի Կոստանդնուպոլսում էին դաստիարակողները հետևում, հայտնում է Բեքման Հոլվեզը, նեկուլ, «որ հայ աստիարակողները միայն էր դաստիարակում, և խուսափողական դաստիարակում էին ասելու այն մեղադրանքին, որ հարյուր հազարավոր կանայք, երիտասարդներ և ծերեր մասն-վում են քուլապության ու մեծում»:

Տեմալը խոսել է ձեռնարկումների վան կազմակերպությունից և խոսացել մեղմել դրան: «Ես ծայրահեղ սուր լեզվով եմ խոսել», հաղորդեց գերմանական դեստյանը և իսկույն սկսեց իրավիճակի գնահատականը: «Բողոք-ները յոզնեցին, իսկ թուրքական խոս-տումները, որ այլևս սեղահանություններ չեն լինելու, արժեզուրկ են»:

Վոլֆ-Մեյերնիսը ասեց օրուով թուր-քերի այլում փուռ դարձավ, և ոչ միայն նրանց: «Գերմանական ցրան-ները նա դժգոհ էին Մեյերնիսից, Վիեննա էր հաղորդում կայսերական և քաղաքական կայսերական կցորդ Յոզեֆ Պամիլանկովսկին, և գաղտնի հաղորդումներով ձգում էին խարխել նա դիրքը Բեռլինում, ինչը և նրանց կարճ ժամանակում լիովին հաջողվեց»: 1916 թ. սեպտեմբերին օստրիական նախարար Լեվերը փաս-տորեն մոտենալեց կոմսի Ես կանյու-մը: «Ես հայկական գործը ամբողջովին իր սեփական է դարձրել», քո-ղով էր նա Բեռլինում ԿԳ դեստիարակող օգնական Տիմոնյանին, հոկ-տեմբերի 3-ին Վոլֆ-Մեյերնիսը մեծ էր թողնել Կոստանդնուպոլսի մե-ղմել օստրիական ազգաբնակ-

չիծան ավելի բարձր նշանակում ստացավ ու կոչվեց օստրիական բանա-կի մարշալ առաջին 42 ստաների հետ հանդիսավոր մուտ գործեց Մսամբուլ: Պատերազմի ավարտին նա արդեն իր քառասունամյա տարեկանում և ուներ ավելի քան 800 գերմանացի սպա: Լիմանը դարձավ ոչ միայն թուրք օստրիական դորդոնների և ճամբարների ղեկավար, այլև «Գերագույն օստրիական խորհր-դում ծայրի իրավունք ուներ, ինչպես գրում է դաստիարակող Յից Զիցերը, և կարող էր ազդել Թուրքիայի թուրք օստրիական վիճիկների վրա»:

Երբ լուրս լուրս էր գերմանացի ստա-ներին, գլխավոր ցարի մեծ Յից Բրոնզարտ Հոն Շելլենդորֆից բացի, նա հիմնական խորհրդատուներից էր օստրիական կցորդ Հանս Հոման-ը, որը Կոստանդնուպոլսում ամերի-կյան դեստիարակող ժամայող Լեյխ Սյեզայնի խոստերով «սեղի ամե-նազդեցիկ գերմանացի» էր և «Երբ ծայրի մեծերն ընկերը»:

Իրենց թուրք գործընկերների վրա գերմանացի ստաների ազդեցությունը լավագույնս ներկայացված է Երզրում-ացի դաստիարակող Բրիտոն Պիլեկի խոր վերլուծական աշխատանքում: Երբ եզրակացությունը ասեց աներկ-մի է: «Հայերի բնաջնջումը եղել է նրանց համաձայնությամբ, և երբեմն էլ քաղաքացիական պատերազմով»: Գերմա-նացի ստաները, շուրջի Պիլեկի ու-սումնասիրությունների, ինչպես ա-դադարեցված է, ոչ միայն հանդես են եկել հայերի դեմ, այլև թուրքերին հետ կրակել են նրանց վրա: Դրա ասեց ազ-գու օրինակ է կոմս Էրեհարդ Վոլֆ-Հոն Հոն Մայնեմեյերիցի հրահանգը մաս-նակցությունը իր խոսքում հայերի ոչն-չացմանը, ինչը նա արեց նաև Չեյ-բուլում ու Մոսուս լեռում:

Բոլոր գերմանացի ստաները, ներա-ռյալ Լիման Հոն Չանդերսը, աղոր-դի դես կրկնում էին թուրքական մե-ղադրանքները հայերի մասին: Լիմա-նի համար անստանդերթ էր, «որ հայ-երը օստրիական կոմսում հանդես են գալիս թուրքերի դեմ»: Լիմանը մե-ղադրում էր ոչ թե մի փոքր հոգու կամ մի փոքր հազարի, այլ «հայերին»: «Ամբողջ հայ ժողովուրդն է մեղան-լել», գրում էր Չեյլին Գուզեմ կոլ-կասյան օստրիական ամենա-բարձրաստիճան գերմանացի ստան-ը: Գերմանացի ստաները ամբողջու-թյամբ յուրացրեցին թուրքական վար-կածը, ըստ որի արտաստանների բուն դաստիարակող Վանի արտաստանությունն է, և չէին խուսում ամենի յախազան-ցումներից: Երբ այստեղ առեղծու օստ-րիական կցորդ Հոմանն էր, որ 1915 թ. օգոստոսի 6-ին Երզրում էր, «Հայերն այնպես խորն են մոլորե-լված ու հրահրված օտու գործակա-լներից, այնպես վերջնականապես են մեղմել օստրիական ազգաբնակ-

Գերմանացի ստաները ամբողջ կազմով մի քանի թուրք զինակից-ների թիվում էին, երբ խոսելու հա-յերին էր վերաբերվում: Բայց զիտե-ն նրան գեղասպանության ամբողջ ծավալը և ամենից առաջ նրան մասնակցել են գեղասպանությանը, կամ զուգե և նախաձեռնել»:

«Վաստեղի գերմանական աղբյու-րից սեղեկացա, հետագրել է Տրուդի-զոնում ավստրիական գլխավոր հյու-րաստան Լուսին Հոն Կլիպսկովսկին 1915 թ. հոկտեմբերի 22-ին իր արտա-կին գործող նախարար Բարոն Են-Ֆան Բուրիան Հոն Ռայելզին, որ հա-յերի վնասագործման առաջին նախա-ձեռնությունը եղել է գերմանական կողմից»: Վիեննայի Հրանցիսյան Լահանա Պ. Լիբլը գերմանական Կենտրոնի ֆալանգային Մարիաս Էր-բերգերին ասել է, որ գերմանիայի դեստյան Հոն Վանզենհայնը ամուրի «Իրանող» է եղել:

Գերմանացի բարձրագույն ստանե-րը, դա դարձրուց ցույց է ասելու Պիլ-կեցը, զիտեին հայերի ոչնչացման մե-սին և նրանք ամեն ինչ դրան Մոսու-սից Հոլցայնի եղած հետագրում, ու-րով գերմանացի սեղեկացնում էր 614 հայի ստանություն մասին և ա-վելացնում, որ այստեղի կառավարու-թյան նկատմամբ «իր ամենախոր գաղտնի է արտաստանում այս հան-ցագործության առթիվ», Հոմանը լուսանցիկ նշում է արել, «Հայերին այժմ ավել կամ դավալա յախվել քաղաքում են: Դա խիստ է, քայց օգ-տակար»: Իսկ Վիլհելմ Չուլիսոնը օ-գոստոսի կեսերին օրագրում նեկ է: «Հայերի նկատմամբ Թուրքիան գոր-ծում է հնարավորին յախ լուսակայն ու արմատական ձեռով: Թուրքիայում աղորդ հայերի երեխաները մեծ է որ արդեն վտարված լինեն Հոսուս-վի»: Քիչ օրե անց նախաձեռնեց բարձ-րագույն մեջ իր դիրտորուցումը այս-դես ճեցեց, «Թուրքիան կլիբլի, երբ ստանի վերջին հայերին»:

«Երան լինի ուզում էր ինչ ինչ սեանել և լուրջ», հաղորդում էր Մոսին Վեզ-ները ստանական իր գործընկերների մասին:

Սակայն գերմանացի ստաների մասնակցությունը էլ ավելի հետոն էր գնում, ևանք որ նրանք ծրագրերին հավանություն ասելու քայց նաև ամուրի հրամաններ ինչ ստանադում: Դա խոստովանեց թուրքական գլխա-վոր ցարի կայսրում աշխատած Օս-տր Հոն Չեյլենդորֆը: Ըստ Բրիտոն Պիլ-կեցի, «Ես նույն էր արտաների գերմա-նացի ստան խորհրդատուների, որոն նույնպես դաստիարակել են ամուրներ»:

Բրոնզարտ Հոն Շելլենդորֆը հող էր ասում, որ հայերի ամուրն ի վերջո հանգի հրահանգված նրանակին նրանց ոչնչացմանը: Այսպես մի մե-ծաղիք գրածում մեջ նա ողբում էր, որ գերմանական փոխխորհրդատու Եոյ-քեր-Ռիխթերը Երզրումում հաց էր բա-ժանել ամուրական խմբերի ֆալանգը կանանց ու երեխաներին: Հետևանք եղավ այն, որ դեստյան Վանզենհայ-նը գերմանական հյուսիսաստանից դաստիարակեց այլևս երբևի յեռնարկել նման արար:

Մարզական

ՀՀ ԱՌԱՏՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջասարները սայթափում են

Հերթական տարած մրցումները սեղի համար դասարանի քիմիայի երկուսը սայթափեցին: Ինչպես արդեն գրել է մեր թերթի նախորդ համարում, «Յնմենք» 2-3 հազարով դասակ է ՀԱՄ-ին, որ մասնական համարվածությամբ եւ մեծ վերելքով է անցկացրել խաղը: Եւ անաւ երկ «Հրազդան» կենտրոնական մարզադաշտում երեսնի «Երեսներ», որը 2-րդ տեղի տեղի համակարգիչները մեկն է շարունակում կոսրել «Լարաբադի» համար դիմադրությունը: Դեռ ավելին, արդեն 24-րդ տեղին կոտրեր հազարի մեջ ասաց անցան եւ դաշտի տեղից մեծ ջանքեր դրսևանգվեցին դասարանից խոյնա շար: Խաղադաշտից բնութանը 11 տեղի արտա Արմեն Կարապետյանը վերահսկեց հազարի հավասարակշռությունը եւ փրկեց իր քիմի: Համարայն դեղա, «Երեսներ» յնախաժամեց երկու կարեւոր միավոր կորցրեց, որն ասացիկաբար կարող է բախտաբու լինել: Մյուս կողմից, «Լարաբադը» երկուսը արջանում իրեն գերազանց է դրսևանում եւ արմենի է դրսևանել: Թիմը դասարան է լուրջ ճակատամարտ տղ գրանցեց մրցակցի: Հիշեմ վերջերս գրավարի խաղադաշտում եւս արդեւ եզրափակիչի դասախոսան խաղում «Լարաբադի» սարած հաջողակաբ «Արարատի» նկատմամբ: Գլխավորի «Շիրակը» իր հերթին մեծ դիմադրությամբ կարեւոր երեւ միավոր վաստակեց Գորիսում, եւսարտաներից «Չանգեզուրի» եւս խաղում:

Երկն երեսնի «Նախի» մարզադաշտում մրցեցին «Կանն» ու Արտվազի «Կոստայի»: Դա վերջերս թիմերի 3-րդ հանդիպումն էր միմյանց եւս: Բաաաղ եզրափակիչի գրավարային 2 մրցավեճերն անցել կին

«ՎԱՆ»-«ԿՈՏԱՅԻՐ» 0-1 (0-1) 0-1 Սկրիչ Գովհաննիսյան (43)

Առաջնության արդյունակն արդիվ 20-ի դրությամբ

	Խ	Յ	Ո	Գ	Մ
1. Փյունիկ	17	15	2	0	55-11 47
2. Շիրակ	17	12	3	2	45-19 39
3. Երեսներ	17	11	3	3	35-16 36
4. Յնմենք	17	10	3	4	44-20 33
5. Արարատ	17	9	3	5	46-20 30
6. Կոսայ	17	8	2	7	23-24 26
7. Լարաբադ	17	6	4	7	19-19 22
8. ՀԱՄ	17	5	2	10	24-42 17
9. Արագած	16	3	3	10	28-59 12
10. Կան	17	3	3	11	18-37 12
11. Չանգեզուր	17	3	2	12	18-50 11
12. Ազնախուր	16	0	2	14	13-51 2

Միա 18-րդ տեղի հանդիպումները:
 22 արդիվ (երկուսարթի)
 «Լարաբադ»-«Արարատ»
 «Կան»-ՀԱՄ
 «Շիրակ»-«Ազնախուր»
 23 արդիվ (երեքարթի)
 «Յնմենք»-«Երեսներ»
 «Կոսայ»-«Չանգեզուր»
 «Փյունիկ»-«Արագած»
 Բոլոր խաղերը կսկսվեն ժամը 16:00-ին:

Միա 18-րդ տեղի հանդիպումները:
 22 արդիվ (երկուսարթի)
 «Լարաբադ»-«Արարատ»
 «Կան»-ՀԱՄ
 «Շիրակ»-«Ազնախուր»
 23 արդիվ (երեքարթի)
 «Յնմենք»-«Երեսներ»
 «Կոսայ»-«Չանգեզուր»
 «Փյունիկ»-«Արագած»
 Բոլոր խաղերը կսկսվեն ժամը 16:00-ին:

Բոլոր հայ օլիմպիականներն էլ կոլայաբարեն բարձր տեղերի համար

Հայ օլիմպիականները Ազգաստյան կայանային օլիմպիական խաղերին կրտսանեցին ճաղախական Battery Դիմայի արտադրության համազգեստներով: Վարիցիլյալ Դիմայի եւս ներկայումս վաղում են բանակցություններ: Այս մասին արդիվ 19-ին երեսնում կայացած մամուլ ասուխոսում հայտնեց ՀՀ նւարտայի, արդարի եւ Եվասարտարթյան հարցերով վաղմաս խաղա... ՀՀ Ազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Ալեկան Ավետիսյանը: Նա տեղեկացրեց, որ Հայաստանի դասախոսությունը կազմված է լինելու 42 հոգուց, որոնցից 27-ը կլինեն մարզիկներ: Փոխնախարար Բեկը, որ մարզիկների թիմի կարող է ավելանալ, երե հրաձգություն միջադրային Դեղեկաստանի բուջաբար Բարձրի օլիմպիական խաղերի կաղաղ Հայաստանի մասնակցել

օլիմպիական խաղերին, իսկ թերեւսզե Շիրակ Պարտյանը միջազգային մրցաաարում, եւ հայ ծաղղղաբներ Եվաստայի ասաջնարթանում կարտանան նվաճել օլիմպիական ուղեգրեր: Ալեկան Ավետիսյանը նեցը նաեւ, որ արդիվ տեղեկում Հայաստանի իր նվաճած օլիմպիական ուղեգրերի նախակով գերազանցում է նախկին Ե. Սիտրյան երբնը Այրբեջանին, Վրաստանին, Էստոնիային, Տայվայաստանին, Կիւբայիային: Նա հայտնեց, որ ԱՊՀ-ից ամենամեծ դասախոսությունը օլիմպիական խաղերին կունենա Ռուսաստանը (800): Նւալեց նաեւ, որ Ազգաստ մեկնելու նախարարային Հայաստանի օլիմպիականներ հանդիպումներ կունենան ՀՀ նախագահի, Ամենայն Հայոց կարողիթոսի, ԱԾ նախագահի եւ ՀՀ վարչաաղեի հեւ: ԱՅՅԱՍՏՅԱՆ

Մարզուիին ստացավ իր «Մերտեղեքը»

Վերադառնալու կորացի Աննա-Յիլդիզի Կուխոզը ստացավ իրեն հասանելի «Մերտեղեք» մակնիշի ավտոմեկնան, որը խոստացվել էր Գործերորդում անցյալ տարի տեղի ունեցած ավտարի արաջնությունում 800 մեքաղվասարածության յնմղմանուու կոյոււը նվաճելու արթիվ «Ազգը» իր արդիվ 17-ի համարում գրել էր կուսացի այս թերեւսյեթի մասին, որին ավտարի ասաջնությունից հետո մեծ դժբախտություն էր դասաեղել, տունը արդիվ, ինն էլ մեծ արվածներ էր արաջել, սակայն մահվան դեմ դայաղով կարողացել էր նույնիսկ մրաաղաբեղ դուրս գալ, եւ մասնակցեալ Պուերտո Ռիկոում տեղի ունեցած նեւտրալական Ամերիկայի եւ Կարի

բյան ավազանի եզրափակիչ խաղերին, գրավել էր 2-րդ տեղը: Աննա-Յիլդիզի Կուխոզը իր հին «Լադան» մի կողմ նեցեց եւ երաղիւեց մի վարող, որ իր նոր «Մերտեղեքը» վարի: «Թեւ զիտեմ, բայց ոչ այտոխի մեծ ավտոմեկնան», ասաց Կուխոզը:

Գավաթակիրների գավաթը եզրափակիչում կվիճարկեն «Պարի Մեն ժերմենն» ու «Ուստիդը»

«ՊԱՐԻ ՄԵՆ ԺԵՐՄԵՆՆ»-«ԴԵՊՈՐՏԻՎՈ» 1-0 (0-0)
 Փարիզ, «Պարի Պրենս» մարզադաշտ, 43965 հանդիսական, մրցավար Տրենսլանգե (Իսպիա):
 Գնդակը խփեց Լուկոն (59): Չգուհացվեցին, Ռոս («Պարի Մեն ժերմենն», 69), Ալբրեդո («Դեմոտորսիվո», 38), Ալդանա («Դեմոտորսիվո», 56):
 «ՊԱՐԻ ՄԵՆ ԺԵՐՄԵՆՆ» - Լամա (թիմի ավազ), Երոստի, Ռոս, Լը Գուեն, Չուրնի (Լյանս, 80), Քրալո, Կոլեսեր, Գերեն, Ջուրկանի (Դելի Վաղես, 78), Լուլո, Լուսմա (Ռայ, 56): Գլխավոր մարզիչ Չերնոսոնց:
 «ԴԵՊՈՐՏԻՎՈ» - Կանո, Ռիբերա, Վորո, Պալո, Գոնասո, Ալբրեդո (Ալդանա, 50), Վիկտորիա (Բեզերիսայն, 59), Վիլարոյ, Ռադչենկո (Մարին Վասկես, 64), Բեբեսո, Մամբարին: Մարզիչ՝ Տոսալ:

որ նա Լա Կուրոնայում տեղի ունեցած հանդիպման մամուլակ միայն վերջին 10 տարեներին է վախարին ման դուրս եկել եւ դարձել միակ գրի հեղինակը, որն անցյալի գեղեցիկ էր: Այս անգամ կ Ջուրկանիկ հիասուղի խաղաց եւ իր թիմի հաջողության ամնիջական մասնակիցը դարձավ: Յուրին սխանչելիորեն կանգնեցրեց հեռից եւ բարձից եկած գնդակը, հնարամիտ խաբերաղ արանցեց երկու խաղացողների, ոսի դրսի մասով գնդակը հասցեաղ ընց Լուկոյին, որն կ խփեց հանդիպման միակ գղը: «Պարի Մեն ժերմենը» դուրս եկավ Գավաթակիրների գավաթի խաղադաշտային կարգավիճակը:
 «ՈՍՊՈՂ»-«ՅԵՅԵԼՈՐԴ»
 3-0 (3-0)
 Վիեննա, «Էնս Դաղղեղի» մարզադաշտ, 49000 հանդիսական Գլխավոր մրցավար Նուսաինով (Ռուսաստան):

տան): Գնդակները խփեցին, Ցանկեր (2, 34), Եսումոյի (32):
 «ՈՍՊՈՂ» - Կոնսեյ, Դասց, Իվանով, Եյոսեյ, Գուրի, Երյոզեր (Մանդրեկ, 85), Եսումոյ, Մարաեկ, Կուիբեր (Դալեսեր, 85), Ցանկեր, Դերաթ:
 Մարզիչ՝ Դոկուտիլի:
 «ՅԵՅԵԼՈՐԴ» - Դե Դոյ, Ռուսենո, Կոման, Եոյսման, Բրոնիորոս, Բու (թիմի ավազ), Վան Գասեյ, Լուսոն, Վոս, Իվան (Օփիկո, 45), Տաումեն: Գլխավոր մարզիչ Դաս:
 Այս հանդիպման բախար վճովեց ասացին խաղադաշտում: Երկու տղի չէր անցել, երբ Ցանկերը բացեց խոչիլը: Այնուհետեւ 32-րդ եւ 34-րդ րոդներին Եսումոյն ու նույն Ցանկերը հուսիլը դարձրին 3-0: Ամեն ինչ արդեն դարձ էր: Այտոխով կարգավիճակում մրցելու են «Պարի Մեն ժերմենն» ու «Ուստիդը»:

